Pokusy Donalda Trumpa rozhádat Evropu s Čínou

- CZ24 News | 6. května 2020

USA: Podaří se vládě Donalda Trumpa rozhádat Evropu s Čínou? Za tímto účelem je třeba vnutit Evropanům předem absurdní mantru: Peking nese vinu za utajení pravdy o svém „rudém“ koronaviru, podřídil si Světovou zdravotnickou organizaci a přes ni vnutil Evropě (a ostatním) sebevražednou karanténu s izolací, za což má draze zaplatit.

Není to poprvé, co se Spojené státy snaží jako žárlivá manželka připravit Evropany o výhodné partnery, potenciální přátele, společníky apod. na seznamu je také Rusko a Írán… Otázka je, co z toho vzejde. Právě byla zveřejněna zpráva pod názvem Covid-19 a vztahy mezi Evropou a Čínou. Jde o kolektivní práci, které se zúčastnilo 21 národních institucí, tedy téměř celá EU.
Závěrečnou zprávu sestavilo Celoevropské výzkumné středisko pro Čínu (ETNC, francouzsko-belgická struktura, European Think Tank Network on China).

Přístup k tématu byl následující: Evropa je velká, každá země má vlastní vztahy s Čínou, a zveřejnění pouhých přehledů z každé země, počínaje Rakouskem a Spojeným královstvím konče, jež je na konci abecedního pořádku, tedy Velkou Británií, bude příliš jednoduché. Potíže začínají, když je třeba rychle učinit závěry ohledně toho, jak se v dnešní situaci změnily vztahy „Evropy jako celku“ s Čínou.

Podívejte se třeba na Itálii a uvidíte upevňující se spolupráci s Čínou. Anebo Maďarsko: jde jako vždy o byznys. Ale ve Francii se stala Čína a její rostoucí úloha ve světě faktorem, který vyhrotil spory a vnitřní napětí. Také v Česku posílily spory o tom, zda je Čína přítel nebo někdo jiný, vnitřní rozkol…

Zaměřme se na tyto celoevropské závěry. Hlavní spočívá v tom, že Evropa „není imunní“ vůči americko-čínskému soupeření, ale… Je to to poslední, co ji znepokojuje ve vlastních složitých vztazích s asijským gigantem. Jde skutečně o zemi s naprosto nezápadními hodnotami, která se ale stala první světovou ekonomikou. V dřívější době existoval cíl: udělat tuto zemi, a jí se podobající (včetně Ruska), maximálně „západními“ a až potom s nimi mít co do činění. Tato doba ale neslavně skončila. Evropany proto ani moc neznepokojuje, co říká nynější americká administrativa, ale ještě není jasné, zda se tak zachová i v příštím roce. Důležité je, že samotní Evropané chtějí pochopit, kdo teď jsou a jak mají žít ve světě, ve kterém není povinné být součástí Západu, ale cítit se přitom výborně.

Další závěry: vnitřní křeče Evropy na toto téma nezačaly kvůli koronaviru. Pandemie tento spor jenom vyhrotila. A tak vznikl divný obraz: zkušenosti ze spolupráce, včetně oblasti zdravotnictví, současně Evropu s Čínou sblížily i je rozdělily.

Co máme na mysli? Některé země se v důsledku toho s Čínou sblížily, ale jiné se jí začaly ještě více bát, což posílilo rozpad evropské jednoty. City se velmi různí: od lásky k Číně, jež vzplanula v Itálii, Rakousku, anebo, ať je to jakkoli podivné, také v Polsku, až po úvahy ve Francii o tom, že potřebujeme celoevropský dozor nad tím, kam jdou čínské investice, a nehodlá-li si Peking „koupit“ Evropu.

EU měla dost vlastních nesvárů ohledně toho, „nač potřebujeme tuto jednotnou Evropu“, a teď se k tomu přidala nepříjemná perspektiva krotit své členy, jež se samostatně přátelí s Pekingem. Ale jak to udělat, aniž by se nevyhrotila jejich nepřízeň vůči „celoevropské“ politice?

Nejzajímavějším na této zprávě je varování na adresu Pekingu: nepřehánějte to s aktivitami v Evropě, bude to pro vás horší.

Jde o to, že americko-čínské neshody mocně zaktivizovaly pekingskou propagandu, diplomacii a zvlášť diplomatickou propagandu. Velvyslanci Pekingu ve všech zemích prudce ožili, všude vystupují, všude pořádají akce na téma, že nazývat **koronavirus** „čínským“ je rasismus. Zahájili také masovou mobilizaci svých aktivistů, včetně čínských studentů po celém světě, aby demonstrovali podporu Pekingu.

Styl čínské propagandy se od dob čínské říšemoc nezměnil . Když už se chopí prosazování jisté teze, zvlášť s naprostou upřímností a přesvědčením, končí každá legrace. Proto autoři zprávy dospěli k takové formulaci: je to diplomacie ve stylu „vlčích válečníků“.

Jde o dva čínské filmy, jež měly snad největší komerční úspěch ve světě. Je to vlastně kvalitní imitace klasického amerického žánru: válečný veterán samotář všude bojuje za spravedlnost a dobro s pomocí velkorážní zbraně. A nikdo se nediví, když vidí na obrazovce dalšího Ramba, když je to Američan. Avšak Rambo jménem Leng Feng, neporazitelný bývalý seržant čínské armády, je šok.

A nemá žádný význam, že Rambo má spoustu prototypů a… něco na způsob „po-typů“ v reálných amerických válkách a speciálních operacích, zatímco Číňané nic podobného nikdy nedělali (kromě filmu). Šok proto není menší. Také pekingští velvyslanci, kteří jednají s vytrvalostí námořního pěšáka, nejsou obvyklý fenomén. Je v tom něco nečekaného a neevropského.

A tady je na místě připomenout vynikajícího člověka, který toho udělal v životě hodně. Například, zradil všechny státy, kterým sloužil. Do dějin se ale dostal jako zakladatel francouzské diplomacie, která existuje dodnes, její struktury, principů a stylu.

Tímto člověkem je kníže Charles Maurice de Talleyrand-Périgord, známý více jako Napoleonův ministr zahraničí, který zanechal svým diplomatům odkaz: nepřehánějte to, pánové. Tedy, netlačte na partnery, neusilujte o své cíle příliš aktivně, nebuďte agresivní, i když máte pravdu… Francie si to pamatuje. Peking ale zatím Talleyrandův odkaz neakceptoval.

Dmitrij Kosyrev